

Priorytetowe obszary działań edukacyjnych NBP w 2025 r.

1. Funkcje, zadania i rola NBP, stabilność systemu finansowego, w tym:

- bank centralny państwa, znaczenie jego niezależności i rola w niespokojnych czasach, w tym walka z inflacją
- funkcje banku centralnego (m.in. bank banków, bank emisyjny, bank państwa)
- bank centralny a banki komercyjne
- polityka pieniężna banku centralnego
- stabilność złotego i jego rola dla systemu gospodarczego Polski
- stabilność finansowa
- zaufanie do instytucji finansowych
- rezerwy dewizowe, w tym rola i znaczenie złota w ich strukturze
- funkcjonowanie systemu monetarnego i finansowego
- inflacja, w tym wzrost gospodarczy i bezrobocie, deflacja
- stopy procentowe
- kursy walut

2. Pieniądz, w tym:

- złoty – polska waluta, jego znaczenie dla zapewnienia stabilności finansowej państwa
- wartość i rola pieniądza w gospodarce
- stabilność złotego i jego rola dla systemu gospodarczego Polski
- rola gotówki jako prawnego środka płatniczego
- znaczenie obrotu gotówkowego, upowszechnienie wiedzy o urządzeniach do zamiany monet i usłudze *cashback*
- bezpieczeństwo obrotu gotówkowego, rozpoznawanie cech autentyczności banknotów, wizerunków i zabezpieczeń znaków pieniężnych
- system płatniczy i obrót bezgotówkowy
- dbałość o stan fizyczny i wizerunek banknotów
- działalność Rady ds. obrotu gotówkowego oraz Narodowa Strategia Bezpieczeństwa Obrotu Gotówkowego
- historia pieniądza, w tym 100. rocznica wprowadzenia złotego do obiegu w 2024 r.
- numizmatyka, w tym monety kolekcjonerskie i okolicznościowe emitowane przez NBP

3. System bankowy i rynek finansowy, w tym:

- nadzór makroostrożnościowy
- rynki finansowe, podstawowe instrumenty rynku kapitałowego, w tym związek pomiędzy stopą zwrotu z inwestycji i ryzykiem inwestycyjnym oraz długością horyzontu inwestycyjnego
- podstawowe produkty bankowe: kredyty, rachunki, depozyty, ich zalety i wady oraz umiejętność ich analizowania
- usługi cyfrowe na rynku finansowym, w tym typu FinTech (od ang. financial technology)
- bezpieczeństwo i cyberbezpieczeństwo na rynku finansowym
- innowacje finansowe
- zagrożenia związane z kryptowalutami
- etyczne działania w sektorze bankowym
- banki jako instytucje zaufania publicznego
- wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych
- specyfika niebankowych instytucji na rynku usług finansowych

4. Gospodarka rynkowa, w tym:

- podmioty i mechanizmy rynkowe, PKB i inne wskaźniki opisujące gospodarkę
- rynek: mechanizm rynkowy oraz podmioty rynkowe
- rola instytucji publicznych i prywatnych na rynku

- rola państwa w gospodarce rynkowej i relacje pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi (trzecim sektorem)
 - system bankowy w gospodarce rynkowej
 - wzrost gospodarczy, rozwój gospodarczy, cykle koniunkturalne
 - patriotyzm gospodarczy i konkurencyjność polskiej gospodarki
 - wyzwania demograficzne dla rynku pracy w Polsce
 - bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne
 - współczesne wyzwania dla gospodarki rynkowej (pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie, współczesna rewolucja przemysłowa, w tym znaczenie sztucznej inteligencji)
 - zagrożenia krajowe i międzynarodowe ze strony korporacji transnarodowych
- 5. Gospodarowanie budżetem domowym i zapobieganie wykluczeniu finansowemu, w tym:**
- planowanie i zarządzanie budżetem domowym, w tym podstawowe pojęcia ekonomiczne niezbędne do podejmowania decyzji finansowych (m.in. procent prosty i składany, stopy procentowe, zasady obliczania oprocentowania, zmiana siły nabywczej pieniądza w czasie, różnice pomiędzy oszczędzaniem i inwestowaniem)
 - oszczędzanie i bezpiecznie inwestowanie, świadome zaciąganie zobowiązań finansowych, unikanie pułapki zadłużenia i metody wychodzenia ze spirali zadłużenia
 - cyberbezpieczeństwo i cyberincydenty w odniesieniu do finansów osobistych, w tym bezpieczeństwo korzystania z cyfrowych usług finansowych
 - ochrona przed cyberprzestępczością
 - wykluczenie finansowe
 - bezpieczne korzystanie z płatności gotówkowych, bankowości elektronicznej i elektronicznych instrumentów płatniczych oraz bezgotówkowych
 - zapobieganie bezrobociu, kształcenie ustawiczne, aktywne poszukiwanie pracy i mobilność zawodowa
 - ochrona konsumentów korzystających z usług finansowych, w tym mechanizmy weryfikacji informacji o produktach finansowych (środki ochrony konsumentów, w tym m.in. gwarancje depozytów podmiotów indywidualnych, a także rola finansowych organów regulacyjnych)
- 6. Przedsiębiorczość, w tym:**
- kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości
 - planowanie przyszłości zawodowej, w tym związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej
 - aktywność i mobilność zawodowa
 - innowacyjność i kompetencje cyfrowe (robotyzacja, automatyzacja i sztuczna inteligencja)
 - ryzyka finansowe
 - etyka i społeczna odpowiedzialność przedsiębiorców
- 7. Nowe horyzonty i historia myśli ekonomicznej, w tym:**
- historia polskiej waluty i bankowości centralnej, w tym 100. rocznica wprowadzenia złotego do obiegu i 100-lecie Banku Polskiego SA w 2024 r.
 - zmiany we współczesnej myśli ekonomicznej (nowe koncepcje, szkoły i kierunki w myśli ekonomicznej)
 - ekonomia we współpracy z innymi naukami – rozwój podejścia interdyscyplinarnego
 - dokonania i dorobek intelektualny wybitnych polskich ekonomistów
 - dokonania i dorobek intelektualny polskich naukowców